

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 15 grudnia 2022 r.

KN-IV.431.29.2022.2

Pan
Andrzej Nowak
Wójt Gminy Kramsk
ul. Chopina 12
62-511 Kramsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	Przedmiotem kontroli była ocena prawidłowości realizacji zadania, na które udzielono dopłaty ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (zwanego dalej „Zadaniem”). Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej ¹ , w związku z art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej ² . Kontrolą objęto okres od 31 grudnia 2020 r. do 2 grudnia 2022 r., tj. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.
Nazwa jednostki kontrolowanej	Urząd Gminy w Kramsku, ul. Chopina 12, 62-511 Kramsk.
Kontroler	Gabriela Ott-Kozłowska – starszy specjalista z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.259.2022.1 z dnia 8 listopada 2022 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Kontrolę przeprowadzono w dniach od 14 do 2 grudnia 2022 r.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Nowak, Wójt Gminy Kramsk, zwany dalej „Wójtem Gminy”.

(akta kontroli: str. 3, 6)

Na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, wydatkowanie przekazanych Gminie Kramsk środków finansowych pochodzących z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

Ocenę uzasadnia:

- terminowe zawarcie umowy z operatorem świadczącym usługi publicznego transportu zbiorowego,
- zapewnienie środków własnych w wysokości i proporcji wskazanej w umowie zawartej na realizację zadania,
- prawidłowe obliczenie dopłaty na realizację zadania operatorowi świadczącemu usługi publicznego transportu zbiorowego,
- wykorzystanie środków z Funduszu zgodnie z przeznaczeniem,
- terminowe sporządzenie rocznego sprawozdania z realizacji zadania.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² Dz. U. z 2021 r. poz. 717 ze zm., zwanej dalej: „ustawą o Funduszu”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

Zadanie objęte kontrolą to zadanie własne gminy realizowane na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym³, tj. lokalny transport zbiorowy, na które udzielono dopłaty ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych⁴.

Fundusz rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej jest państwowym funduszem celowym, przeznaczonym na realizację zadań własnych gminy dotyczących zapewnienia funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 2 oraz art. 3 ust. 1 ustawy o Funduszu.

Wojewoda Wielkopolski na podstawie umowy nr 23.30/20 zawartej z Gminą Kramsk⁵ w dniu 31 grudnia 2020 r., o objęciu w 2021 roku dopłatą ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej⁶, przekazał w 2021 r. na realizację zadania środki z Funduszu w łącznej kwocie 633.882,00 zł. Środki przekazywano na podstawie złożonych przez Gminę wniosków o dopłatę: z dnia 29 stycznia 2021 r. w kwocie 45.045,00 zł, z dnia 25 lutego 2021 r. w kwocie 54.468,00 zł, z dnia 31 marca 2021 r. w kwocie 62.163,00 zł, z dnia 30 kwietnia 2021 r. w kwocie 54.747,00 zł, z dnia 28 maja 2021 r. w kwocie 55.656,00 zł, z dnia 30 czerwca 2021 r. w kwocie 53.853,00 zł, z dnia 28 lipca 2021 r. w kwocie 40.326,00 zł, z dnia 30 sierpnia 2021 r. w kwocie 40.326,00 zł, z dnia 29 września 2021 r. w kwocie 59.598,00 zł, z dnia 2 listopada 2021 r. w kwocie 57.825,00 zł, z dnia 30 listopada 2021 r. w kwocie 54.366,00 zł, z dnia 9 grudnia 2021 r. w kwocie 55.509,00 zł.

(akta kontroli: str. 58-79, 112-165)

Całkowita wartość zadania wyniosła 754.319,59 zł, z tego: 633.882,00 zł wydatki sfinansowane ze środków z Funduszu oraz 120.437,59 zł wkład własny Gminy (co stanowiło 15,97% poniesionych wydatków). Kwota przekazanych środków własnych Gminy nie była niższa niż 10% wartości zadania zgodnie z art. 13 ust. 3 pkt 1 ustawy o Funduszu.

(akta kontroli, str. 254-256)

Gmina zabezpieczyła środki finansowe na realizację zadania w budżecie na 2021 r., w dziale 600, rozdziale 60004, paragrafie 4300:

- do wysokości 160.000,00 zł, Zarządzeniem Nr 112/2020 Wójta Gminy Kramsk z dnia 16 listopada 2020 roku w sprawie projektu uchwały budżetowej na rok 2021,
- do wysokości 754.320,00 zł, Uchwałą Nr XXVII/216/2021 Rady Gminy Kramsk z dnia 10 lutego 2021 r. w sprawie budżetu na rok 2021.

(akta kontroli, str. 9-17)

Na terenie Gminy utworzono dziewięć nowych linii komunikacyjnych⁷, w zakresie których przewozy o charakterze użyteczności publicznej realizował jeden operator publicznego transportu zbiorowego, tj. Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Koninie S.A. z siedzibą: 62-510 Konin, ul Zakładowa 4, z którym Gmina zawarła umowę zgodnie z art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy o Funduszu. Dopłacie ze środków Funduszu podlegały linie komunikacyjne нефункционujące na terenie Gminy co najmniej 3 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy o Funduszu, co było zgodne z art. 22 ust. 1 ustawy o Funduszu. Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Koninie S.A. w 2021 r., w ramach zawartej z Gminą umowy wykonało 211.294 wozokilometrów przewozów o charakterze użyteczności publicznej. Kwota dopłaty do 1 wozokilometra przewozów o charakterze użyteczności

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 559.

⁴ Zwanego dalej: „Funduszem”.

⁵ Zwanej dalej: „Gminą”

⁶ Zwanej dalej: „Umową”.

⁷ Linie komunikacyjne o numerach: 3010052525U, 3010052530U, 3010052540U, 3010052545U, 3010052582U, 3010052583U, 3010052533U, 3010052534U, 3010052536U.

publicznej wyniosła 3,00 zł i zgodnie z § 1 ust. 3 umowy nie była wyższa niż 3,00 zł i nie była wyższa niż 90% wydatków.

(akta kontroli: str. 58-95, 257-268)

Wójt Gminy prowadził wyodrębniony rachunek bankowy do obsługi środków z Funduszu, na który również przekazał środki własne Gminy na realizację zadania. W trakcie realizacji zadania naliczono odsetki od środków zgromadzonych na wyodrębnionym rachunku bankowym.

(akta kontroli: str. 108, 248-251, 269-272, 277)

Zgodnie z art. 15 ustawy oraz § 11 pkt 1 umowy Wójt Gminy prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych środków z Funduszu 901-600-60004-217 za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.

(akta kontroli: str. 245-246)

Wójt Gminy przekazał Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 12 stycznia 2022 r. roczne sprawozdanie z wykonania zadania, co było zgodne z terminem określonym w § 5 ust. 1 umowy.

(akta kontroli: str. 166-185)

Wójt Gminy zamieścił informację na stronie internetowej Gminy o pozyskaniu dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Celowego na realizację zadania zgodnie z § 12 ust. 1 i ust. 2 umowy.

(akta kontroli: str. 111)

IV. Stwierdzone nieprawidłowości.

1. Wójt Gminy zawarł 30 grudnia 2020 r. umowę z operatorem publicznego transportu zbiorowego⁸ na kwotę 754.319,58 zł, podczas gdy określony limit wydatków w planie finansowym⁹ na dzień 30 grudnia 2020 r. wynosił tylko 160.000,00 zł, tj. zaciągnięte zostało zobowiązanie w wysokości wyższej o kwotę 594.319,58 zł, niż limit wydatków określonych w planie finansowym. Powyższe działanie było niezgodne z art. 261 oraz art. 46 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w myśl których kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym, a jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich.

(akta kontroli, str. 9-17, 80-95)

Wójt Gminy w złożonych wyjaśnieniach podał, że Projekt uchwały budżetowej na rok 2021 był przygotowany przed 15 listopada 2020 roku, stąd też nieznana wtedy była wartość środków, jakie należy wprowadzić do planu na następny rok. Umowa z operatorem o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na 2021 rok została zawarta 30 grudnia 2020 roku, gdy znana już była wartość środków z Funduszu (podpisanie umowy na dofinansowanie nastąpiło kolejnego dnia), tj. znane były wartości, które znalazły się w ostatecznej wersji budżetu Gminy na 2021 rok. Ze względu na trwającą epidemię koronawirusa Rada Gminy dopiero w lutym podjęła uchwałę budżetową, wprowadzając powyższe wartości. Czekanie z podpisaniem umowy

⁸ Umowa Nr 234/SG/2020 zawarta w dniu 30.12.2020 r., pomiędzy Gminą Kramsk a Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej w Koninie S.A.

⁹ Dział 600, rozdział 60004, paragraf 4300.

z operatorem do podjęcia uchwały budżetowej pozbawiłoby mieszkańców Gminy dostępu do publicznego transportu zbiorowego przez okres półtora – dwóch miesięcy.

(akta kontroli: str. 269-274)

2. Gmina nie prowadziła wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków dokonywanych ze środków Funduszu, co było wymagane § 11 ust. 1 Umowy. Zgodnie z § 11 ust. 1 Umowy beneficjent był zobowiązany do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków dokonywanych ze środków z Funduszu.

(akta kontroli: str. 243-247)

Ze złożonych wyjaśnień Wójta Gminy wynika, że Gmina Kramsk wydatki w ramach przedmiotowej umowy księguje na klasyfikacji budżetowej dział 600 rozdział 60004 paragraf 4300, na której nie występują żadne inne wydatki. Z punktu widzenia księgowego zadanie jest wyodrębnione za pomocą klasyfikacji budżetowej.

(akta kontroli: str. 271-280)

Podane w złożonych wyjaśnieniach przez Wójta Gminy argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ zapisy Umowy jednoznacznie wskazują, że beneficjent był zobowiązany do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków dokonywanych ze środków z Funduszu.

3. Gmina przekazała na rachunek bankowy do obsługi środków z Funduszu, środki własne na realizację zadania, co było niezgodne z § 11 ust. 2 Umowy. Zgodnie z § 11 ust. 2 ww. umowy beneficjent był zobowiązany do prowadzenia wyodrębnionego rachunku dedykowanego do obsługi środków z Funduszu.

(akta kontroli: str. 248-251)

Wójt Gminy w złożonych wyjaśnieniach podał, że Gmina Kramsk zgodnie z § 4 ust. 6 i § 11 ust. 2 umowy prowadzi wyodrębniony rachunek bankowy, na który bezpośrednio wpływają transze dopłaty od Wojewody, z pominięciem głównego rachunku bankowego Gminy Kramsk. Również z tego rachunku opłacane są faktury za przewozy autobusowe. Zatem środki z Funduszu nie były obsługiwane na rachunku ogólnym Gminy, lecz dedykowanym. Pracownicy Urzędu Gminy Kramsk zinterpretowali § 4 ust. 6 i § 11 ust. 2 umowy w sposób wyżej opisany, tzn. że środki z Funduszu nie przechodzą przez inne rachunki, natomiast nie przyjęli założenia, że na powyższym rachunku nie mogą znaleźć się środki wymagane w § 2 ust. 2 umowy, który mówi o przekazaniu na realizację zadania środków własnych w łącznej kwocie 120.437,58 zł. Z tego powodu błędnie przekazywano środki własne na rachunek dedykowany do obsługi środków z Funduszu.

(akta kontroli: str. 271-274)

4. Gmina nie przekazała na rachunek bankowy Wojewody Wielkopolskiego odsetek od środków zgromadzonych na wyodrębnionym rachunku bankowym w kwocie 9,55 zł, co było niezgodne z zapisami § 4 ust. 12 Umowy, tj. wg Umowy termin przekazania odsetek upływał 31 grudnia 2021 r.

Wójt Gminy w złożonych wyjaśnieniach podał, że zgodnie z umową zawartą pomiędzy Gminą Kramsk a bankiem ją obsługującym rachunki bankowe są oprocentowane w wysokości stawki WIBID 3M minus 1,4 p.p. prowizji. Ze względu na wysokość wskaźnika WIBID 3M do listopada 2021 roku oprocentowanie wynosiło 0% i nie były naliczane odsetki. Pierwszym miesiącem, za który Gmina otrzymała odsetki był grudzień 2021 r. Kapitalizacja odsetek następuje na koniec miesiąca, zatem odsetki za ten miesiąc zostały przez bank naliczone dopiero w styczniu 2022 roku. Nie było zatem możliwe przekazanie ich na rachunek Wojewody w terminie 31.12.2021 r. Ponadto, Gmina w styczniu 2022 r. złożyła do banku reklamację w związku z błędnym naliczeniem odsetek (także na pozostałych rachunkach bankowych). Bank korekty dokonał 31.01.2022 r., zatem dopiero od tego dnia znana była Gminie kwota odsetek od środków z Funduszu za rok 2021.

(akta kontroli: str. 248-251,271-274,281)

5. Wójt Gminy Kramsk zawarł umowę z operatorem publicznego transportu zbiorowego bez uzyskania zgody Rady Gminy Kramsk na jej zawarcie, co było niezgodne z art. 22 ust. 2 ustawy o Funduszu, zgodnie z którym zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego wymaga uzyskania zgody organu stanowiącego właściwego organizatora.

Wójt Gminy w złożonych wyjaśnieniach podał, że nie przedłożył Radzie Gminy projektu uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy z operatorem publicznego transportu zbiorowego zgodnie z art. 22 ust. 2 traktując ogłoszenie, o którym mowa w punkcie 6 oraz uchwałę budżetową z jej zapisem o środkach finansowych na ten cel po stronie dochodów i wydatków jako zgodę organu stanowiącego. Projekt uchwały w powyższej sprawie został przygotowany i zostanie przedłożony Radzie Gminy Kramsk na sesji 25 listopada 2022 roku.

(akta kontroli: str. 271-274)

V. Zalecenia i wnioski.

Biorąc pod uwagę ocenę zawartą w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Zaciąganie zobowiązań pieniężnych do wysokości kwot określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki, zgodnie z art. 261 oraz art. 46 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
2. Prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków dokonywanych ze środków Funduszu, stosownie do postanowień zawartych umów o dofinansowanie.
3. Prowadzenie wyodrębnionego rachunku dedykowanego do obsługi środków z Funduszu, stosownie do postanowień zawartych umów o dofinansowanie.
4. Przekazanie na rachunek bankowy Wojewody Wielkopolskiego odsetek w kwocie 9,55 zł od środków zgromadzonych na rachunku dedykowanym do obsługi środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, stosownie do postanowień zawartej umowy o dofinansowanie.
5. Zawieranie umów o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, po uprzednim uzyskaniu zgody organu stanowiącego, zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy o Funduszu.

VI. Pozostałe informacje.

Projekt wystąpienia pokontrolnego został sporządzony w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Wojewoda Wielkopolski

Michał Zieliński

/dokument podpisany elektronicznie/